

U bent verwezen naar het ziekenhuis voor een darmonderzoek. Er blijkt dat er bij u sprake is van (een sterke verdenking op) darmkanker.

Deze folder geeft u informatie over darmkanker, aanvullende onderzoeken, het opstellen van een behandelplan, behandeling(en), nazorg en de begeleiding door de casemanager. Ook voor uw partner of naasten kan het goed zijn om deze folder te lezen.

Een van de casemanagers zal deze folder, zo mogelijk, mondeling toelichten. Ook zal zij uitleg geven over de aanvullende onderzoeken en deze voor u inplannen.

Darmkanker

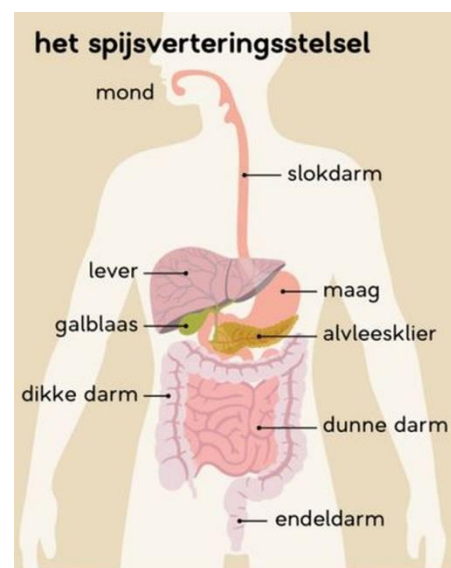
De darmen zijn onderdeel van het spijsverteringskanaal. Nadat voedsel de maag is gepasseerd, komt het in de dunne darm terecht. Na de dunne darm volgt de dikke darm, ook wel colon genoemd. Het laatste deel van de dikke darm wordt de endeldarm (rectum) genoemd. Aan het einde van de darmen bevindt zich de anus; de plek waar de ontlasting het lichaam verlaat.

Ontstaan van darmkanker

Bij darmkanker is er sprake van een verstoorde deling van cellen in de darm. Hierdoor ontstaat er een woekering van kwaadaardige cellen die samen een gezwel (tumor/carcinoom) vormen.

Darmkanker ontstaat vrijwel altijd uit een poliep. Een poliep wordt daarom gezien als het voorstadium van darmkanker. De meeste poliepen zijn goedaardig en blijven dit ook. Slechts een klein percentage poliepen groeit uit tot darmkanker.

Darmkanker bestaat per definitie uit kankercellen. Deze cellen hebben de neiging zich verder te verspreiden in het lichaam. Als deze verspreiding niet gestopt wordt, komen deze cellen uiteindelijk terecht op andere plekken in het lichaam. In dat geval spreken we van uitzaaiingen.

Bron: Maag Lever Darm Stichting

Dikke darmkanker en endeldarmkanker

Van de mensen met dikke darmkanker heeft 80% een tumor in het eerste deel van de dikke darm (coloncarcinoom). Bij ongeveer 20% van de mensen met dikke darmkanker bevindt de tumor zich in het laatste deel van de dikke darm: de endeldarm (endeldarmkanker of rectumcarcinoom).

Dit onderscheid is van belang omdat de behandeling van dikke darmkanker en endeldarmkanker vaak verschilt van elkaar.

Genezing

In Nederland wordt per jaar bij ongeveer 13.000 mensen darmkanker vastgesteld.

Dikke darmkanker is vaak een goed behandelbare vorm van kanker.

De kans op genezing bij darmkanker is de laatste jaren gestegen.

Dit komt door betere onderzoeken en nieuwe behandelmethoden. Daarnaast speelt het bevolkingsonderzoek darmkanker hier ook een grote rol in.

Regie patiënt

Bij de diagnose 'darmkanker' komt er veel op u af. Binnen het behandelteam vinden wij het belangrijk dat u mede bepaalt wat er gebeurt. Oftewel: dat u degene bent die de regie heeft. Stel daarom gerust uw vragen en laat het ons weten wanneer u twijfels heeft of ergens mee zit. Neem ook voldoende bedenktijd bij het nemen van beslissingen.

Gespecialiseerd team op het gebied van darmkanker

Ziekenhuis Amstelland werkt samen met het Amsterdam UMC. De belangrijkste reden hiervoor is om kennis en ervaring te bundelen en de kwaliteit van de zorg nog verder te verbeteren.

Het team is een gezamenlijk gespecialiseerd behandelteam van artsen en verpleegkundigen op het gebied van darmkanker. Dit behandelteam bespreekt de uitslagen van de onderzoeken die bij u zijn gedaan en is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de behandelingen.

Begeleiding door casemanager

De diagnose kanker kan bij u veel losmaken en de behandeling kan ingrijpende gevolgen hebben voor u en voor de mensen om u heen. Daarom zal de gespecialiseerde verpleegkundige gedurende het gehele behandeltraject als 'casemanager' fungeren.

De casemanager MDL spreekt u (vrijwel) direct na afloop van de coloscopie, wanneer u het nagesprek met de MDL arts, heeft over de uitslag van de coloscopie.

U, en uw naasten, kunnen bij deze casemanager terecht met vragen. Dit kunnen vragen zijn over emotionele en praktische zaken, over de operatie en over eventuele andere vormen van behandeling.

De casemanager coördineert uw behandeltraject en wordt door de andere behandelaars op de hoogte gehouden. Dit is nodig omdat er veel zorgverleners bij uw behandeling betrokken kunnen zijn. Op de laatste pagina van deze behandelwijzer vindt u de contactgegevens van uw casemanager.

Zorgpad darmkanker

Patiënten met darmkanker worden binnen het ziekenhuis behandeld in een 'zorgpad'. Een zorgpad is een serie vaste afspraken over de onderzoeken en behandelingen. Hierdoor weten u en uw behandelaar in welke fase van het behandeltraject u zich bevindt en sluiten de verschillende onderzoeken, behandelingen en controle goed op elkaar aan.

U heeft fase 1-3 van het zorgpad darmkanker reeds doorlopen.

Fase 1: Naar de polikliniek MDL

Fase 2: Darmonderzoek

Fase 3: Uitslag van het onderzoek

Fase 4: Aanvullende onderzoeken

Fase 5: Behandelplan

Fase 6: Behandelingen

Fase 7: Nazorg

Fase 4: Aanvullende onderzoeken

Om de mate van kwaadaardigheid, de vorm en grootte van de tumor nog beter te bekijken en/of om na te gaan of er sprake is van uitzaaiingen naar andere organen, is aanvullend laboratorium- en beeldvormend onderzoek nodig.

Bij oudere patiënten worden – indien van toepassing – voedingstoestand, stemming, geheugen en zelfredzaamheid besproken en onderzocht. Het behandelplan wordt vervolgens waar nodig aangepast.

Genetisch onderzoek

Sommige patiënten komen in aanmerking voor verwijzing naar de polikliniek van de klinisch geneticus. Deze kan besluiten om verder onderzoek uit te voeren om vast te stellen of er sprake is van een erfelijke vorm van darmkanker. Als dit onderzoek nodig is, vindt dit meestal na de operatie plaats.

Het spreekuur van de klinisch geneticus vindt plaats in het Amsterdam UMC.

Fase 5: Behandelplan

Na de patiëntenbespreking bespreekt uw behandelend arts, indien dit nog niet gedaan is, de uitslagen van alle onderzoeken met u. Ook bespreekt de arts welke behandeling voor u het meest geschikt is.

Als het nodig is, worden voor u ook afspraken met andere specialisten ingepland.

Fase 6: Behandelingen

De behandeling van darmkanker is afhankelijk van de plaats van de darmkanker (dikke darm of endeldarm), de grootte van de tumor en aanwezigheid van uitzaaiingen.

Bij *dikke darmkanker* bestaat de behandeling meestal uit een darmoperatie. Na de operatie is soms een aanvullende behandeling met chemotherapie, radiotherapie of targeted therapie (specifieke, doelgerichte therapie) nodig. Dit is afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek van het tumorweefsel en de lymfeklieren die tijdens de operatie zijn verwijderd.

De uitslag van dit onderzoek is twee weken na de operatie bekend. Uw chirurg bespreekt de uitkomst van dit onderzoek en een eventuele verdere behandeling met u.

Is er sprake van aanvullende behandeling, dan volgt doorverwijzing naar de oncoloog.

Bij *endeldarmkanker* wordt soms voorafgaand aan de operatie de tumor in meerdere sessies uitwendig bestraald (radiotherapie). Bestraling wordt soms gecombineerd met chemotherapie.

De radiotherapie vindt plaats in het Amsterdam UMC, de chemotherapie in het Ziekenhuis Amstelland.

Darmoperatie

In het Ziekenhuis Amstelland hebben chirurgen zich gespecialiseerd in operaties bij dikke darmkanker. In het geval van endeldarmkanker wordt u verwezen naar het Amsterdam UMC in verband met de daar aanwezige expertise.

Tijdens het consult met de chirurg worden de verdere details rondom de operatie met u besproken.

Nazorg

Na afloop van de behandeling blijft u enkele jaren onder controle. Deze nacontroles gaan volgens een standaard schema dat overal in Nederland wordt gehanteerd.

Begeleiding en ondersteuning

Darmkanker kan veel emotionele gevolgen hebben. Uw casemanager kan u hierbij ondersteunen, van informatie voorzien, doorverwijzen en in contact brengen met patiëntenverenigingen en lotgenoten. Er zijn, zowel tijdens het behandeltraject als wanneer het behandeltraject is afgerond, verschillende mogelijkheden voor ondersteuning.

Contactgegevens

- Algemeen telefoonnummer: 020 – 755 7000
- Poli Maag-, darm, leverziekten: 020 – 755 7023
- Poli Chirurgie: 020 – 755 7014
- Behandelcentrum/scopie: 020 – 755 7120
- Casemanager MDL: 020 – 7556425 e-mail: MDL-onco@zha.nl

Ziekenhuis Amstelland
Laan van de Helende Meesters 8
1186 AM Amstelveen
www.ziekenhuisamstelland.nl